

1. julija je član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc govoril na velikem slavu v Belem Manastiru, kjer so odpeli novo tovarno opremo za avtomobilsko industrijo v okviru IMV. Proslava v tej naši temeljni organizaciji združenega dela v Baranji je potrdila vsa naša pričakovanja o nadaljnji krepitvi medrepubliškega sodelovanja in rasti naše TOZD v Belem Manastiru. Nova tovarna, o kateri smo pred meseci že poročali, je bila zgrajena v rekordnem času 10 mesecev, pri čemer pa niso niti za dinar presegli njene predračunske vrednosti. — Več bomo o pomembnem dogodku in izvajanju tovariša Staneta Dolanca poročali v prihodnji številki KURIRJA. Na sliki: tovariš Dolanc s skupino gostov pred novim tovarniškim poslopjem.

Pridobivanje in razporejanje dohodka

Stalno spremljanje in ocenjevanje aktivnosti pri uresničevanju zakon o združenem delu je republiški svet Zveze sindikatov vodilo k oblikovanju „Stališč“, s katerim hočemo spodbuditi nadaljnjo aktivnost pri uresničevanju zakona o združenem delu.

Sprejeta stališča republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu so tako skupne osnove in usmeritve, ki naj prispevajo k odpravljanju posameznih nejasnosti in dvomov, ki se pojavljajo pri uresničevanju zakona o združenem delu. S stališči o pridobivanju in razporejanju dohodka naj bi sindikati spodbudili konkretno aktivnost vseh družbenih dejavnikov pri reševanju vseh vprašanj na pod-

ročju pridobivanja dohodka in njegovega razporejanja.

Stališča ne odgovarjajo na vprašanja „Kako urejevati“, temveč kaj je potrebno urediti v slehemi sredini, da bi sistem pridobivanja in delitve dohodka približali rešitvam zakona o združenem delu. Zato dobivamo s stališči solidno osnovo za enotno in usklajeno dejavnost

vseh sindikalnih organizacij s tem, da morajo le-te na podlagi stališč oblikovati konkretne programe in zadolžitve za reševanje posameznih vprašanj pridobivanja dohodka in njegove delitve.

Ustrezen družbenoekonomski položaj delavca na področju pridobivanja in razporejanja dohodka, posebej pa pri uveljavlja-

nju načela delitve po delu in rezultatih dela lahko mnogo prispeva ne le k enakopravnejšemu družbenoekonomskemu položaju delavcev, ampak tudi k njihovim večji zavzetosti za boljše delo in gospodarjenje z družbenimi sredstvi, s tem pa tudi za stalno povečanje družbene produktivnosti dela in dohodka. Prepričani smo, da je možno vprašanje delitve sredstev za osebne dohodke ustrezno urejati le, če jih stalno povezujemo tudi z vprašanji pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka. Hkrati bo potrebno posvečati večjo pozornost tako planiranju kot vsem drugim vprašanjem, ki opredeljujejo pogoje gospodarjenja. To pomeni, da moramo s plani določevati tudi delitvena razmerja: kako bomo ustvarjeni dohodek razporejali po posameznih name-

(Nadaljevanje na 2. str.)

 Za 4. in 22. julij, slavna spominska dneva na
 vstajo leta 1941, čestitamo vsem delavkam in
 delavcem Industrije motornih vozil. Z novimi
 uspehi potrjujemo prehojeno revolucionarno pot
 in krepimo združeno delo, ki ne pozna in ne
 priznava kakršnihkoli meja. Vlagajmo tudi naprej
 vse naše sile in sposobnosti za krepitev samo-
 upravne socialistične Jugoslavije!
 Vodstva družbenopolitičnih organizacij in organov
 upravljanja v delovni organizaciji IMV

Star in nov tip prikolic: v kratkem bo nov tip nadomestil starega, saj bodo tudi lahke prikolicе v novi obliki. V začetku junija so bili prvi vzorci poslani v Francijo na testiranje.

Pridobivanje in razporejanje dohodka

(Nadaljevanje s 1. str.)

nih porabe, ali drugače povedano, koliko sredstev bomo namenili za osebne dohodke in skupno porabo, in koliko za poslovni sklad in rezervni sklad. Pri tem pa moramo posebno skrbeti za nenehno povečanje sredstev za akumulacijo. Delavci tozd morajo imeti večjo možnost vpliva na vse pogoje gospodarjenja, kot so zunanjetrgovinski sistem, politika cen, politika kreditiranja itd.. Ob tem pa morajo imeti seveda tudi večji vpliv na tekoče gospodarjenje, na ravnanje z materialom, na porabo delovnega časa in ostala vprašanja, povezana s poviševanjem produktivnosti dela.

Stališča republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije so

akcijski program v sindikatih organiziranih delavcev na področju pridobivanja dohodka, delitve po delu in rezultatih dela. Izhodišče tega programa so določila zakona o združenem delu, sprejeti sklepi kongresov zveze komunistov in zveze sindikatov.

Tudi delavci v IMV smo na podlagi stališč republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu sprejeli akcijski program. V prvem delu so opredeljene naloge, povezane z aktivnostjo pri sprejemanju programa, za kar so zadolžene sindikalne organizacije in samoupravni organi, ki so akcijski program tudi sprejeli. V drugem

delu so neposredne naloge pri uresničevanju stališč. Tu bomo morali analizirati pogoje pridobivanja dohodka, ob sprejemanju planov pa predvideti vse pogoje ustvarjanja dohodka in njegovega razporejanja za vse namene porabe.

Sproti moramo ocenjevati gospodarjenje in se

lotiti oblikovanja osnov in kriterijev svobodne menjave dela med tozd in DSSS ter tozd skupnega pomena.

Analizirati moramo vsa vprašanja, povezana z urejenostjo naših samoupravnih aktov na področju sistemizacije delovnih mest in pripravi ter sprejeti „razvid del in nalog“.

Pripravi moramo enotna izhodišča in metodologijo ugotavljanja zahtevnosti nalog in del, pripraviti osnove in merila ugotavljanja uspešnosti dela in ustvarjalnosti pri delu ter vse vključiti v pravilnik o delitvi sredstev za OD, kjer pa ne sme izostati tudi reden prispevek iz minulega dela.

Opredeliti moramo tudi način in višino nekaterih izplačil, ki so bila do sedaj predvidena s „sindikalno listo“, tako da bomo delavci sami samoupravno odločali o vseh pogojih pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka. To pa pomeni, da bomo povezali ta izplačila s konkretnim delovnim prispevkom delavca k skupnim rezultatom dela, višina teh sredstev pa bo odvisna od pridobljenega dohodka.

V tretjem delu našega programa so naloge sindikata pri sprejemanju in uveljavljanju stališč.

Na tej podlagi morajo osnovne organizacije sindikata spremljati in spodbujati uresničevanje vseh zastavljenih in sprejetih nalog.

JOŽE TURK

Planirati moramo oboje!

Ko odločno terjamo odvisnost med sredstvi za osebne dohodke in ustvarjenim dohodkom, poudarjamo tudi nujnost hkratnega planiranja pogojev ustvarjanja in razporejanja dohodka ter sredstev za osebne dohodke. Prepričani smo, da bo mogoče ustrezno družbenoekonomsko vsebino samoupravnega planiranja, katerega temeljni cilj in vsebina je odločanje o pogojih pridobivanja in razporejanja dohodka, zagotoviti le, če bomo v večji meri spodbujali delavce, da bodo razmišljali ne le o povečanju proizvodnje in prodaje,

temveč tudi o tem, pod kakšnimi pogoji, v kakšnih odnosih in kolikšen dohodek bodo ustvarjali, hkrati pa tudi o tem, kako bodo ta dohodek razporejali za vse namene porabe, všteti osebne dohodke.

Ugotavljamo, da v dosedanjem procesu planiranja nismo dovolj upoštevali teh vprašanj. To je tudi eden temeljnih razlogov, zaradi katerih razporejanje dohodka praviloma ni usklajeno z družbeno sprejetimi usmeritvami.

(Iz stališč SR ZSS o „Delitvi po delu“)

(Iz Pavlihe)

- Ste zadovoljni, mojster, da smo vas vzeli iz proizvodnje v pisarno?
- Kaj bi ne bil; tukaj imam vsaj lušno družbo, v delavnici sem bil pa največkrat čisto sam...

Simon in Damjan: med najboljšimi

V teku tega šolskega leta je potekala po vsej naši republiki akcija „1000 najboljših“. Pobudnik akcije je bila Zveza socialistične mladine Slovenije, akcija pa je bila izvedena po vseh srednjih šolah. V njenem okviru je bilo potrebno podati o vsakem dijaku oceno, ki je bila sestavljena iz ocene, ki jo je podala šola: k akšen je dijak pri učnem uspehu, merodajno pa je bilo tudi mnenje osnovne organizacije ZSMS na šoli, ki je ocenila družbenopolitično aktivnost dijaka. Vendar pa ponekde dijaki sploh niso bili seznanjeni o poteku akcije; to vsekakor ni prav, kajti akcija bi verjetno spodbudila mnogo učencev k še boljšemu delu.

Pred zaključkom šolskega leta so mladinci Šiške pripravili zaključno slovesnost s kulturnim programom. Vsak izmed povabljenih je prejel značko, r eprodukcijo našega znanega umetnika in priznanje.

Na tej svečani proglasitvi in podelitvi nagrad sta bila tudi dva naša učenca: Simon Fabjan in Damjan Švajger. Simon Fabjan iz Dol. Toplic je star 18 let in je končal z odličnim uspehom III. letnik v Izobraževalnem centru tehničnih strok Novo mesto, oddelek poklicne avtomehanične šole. Damjan Švajger je doma iz Uršnih sel in je prav tako končal z odličnim uspehom III. letnik poklicne avtomehanične šole.

Oba fanta smo povabili na

Med 1000 najboljšimi v Sloveniji tudi dva učenca iz gospodarstva iz IMV

kratek razgovor, saj je prav, da naši delovni ljudje vedo za uspehe naših učencev v gospodarstvu. Razen tega, da sta fanta končala šolanje z odličnim uspehom, sta oba aktivna v svoji KS, v osnovni organizaciji ZSMS, kjer sodelujeta v malone vseh akcijah, ki jih organizirajo.

Vprašali smo ju, če sta imela pri učenju kakšne težave, toda povedala sta, da sta uspeh dosegla s sprotnim in z vestnim učenjem. Tudi glede praktičnega dela pouka, prakse, sta zadovoljna.

„Vajenci smo bili enaki z ostalimi delavci in tudi delavci so imeli do nas lep odnos in veliko so nama pomagali pri uvajanju v delo. Povedati želiva, da je bilo v začetku težko, ker je bila praksa v redni proizvodnji na montažnem traku. Tu je bilo potrebno zmagovati delo redno zaposlenega delavca, kar tudi ni čisto v skladu z učnim programom, zgodilo pa se je, da smo ves čas prakse delali na enem delovnem mestu. Vendar pa je bilo v času II. in III. letnika bolje, ker sva imela prakso v servisni delavnici. Na žalost pa so servisno delavnico ukinili; tako se na tem področju ni mogoče več učiti in s tem praksa ni popolna. S tem, ko je servis ukinjen, se je pojavil pro-

blem, kje se bodo učenci iz najine stroke usposabljali, saj delo na traku ni tisto, kar moramo znati, kajti ugotavljanje napak na novem ali starem vozilu je bistveno drugačno.“

Ob koncu razgovora smo ju vprašali, kakšne so njune želje in načrti za bodoče. Oba sta povedala, da želita nadaljevati šolanje na tehnični šoli, ob delu.

OB TEJ PRILOŽNOSTI ŽELIMO OBJAVITI INFORMACIJO RAČUNOVODSTVO TOZD IN VODJEM ODDELKOV, V KATERIH OPRAVLJAJO PRAKSO UČENCI IN DELAVCI NA UVAJANJU.

S 1. 6. 1979 je računovodstvo DSSS preneslo obračun in knjiženje vajeniških nagrad in nagrad delavcev na uvajanju na računovodstva TOZD.

Osnova za izplačilo nagrade je odločba, ki jo na podlagi 50. in 51. člena samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih o razporejanju čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter sklepa komisije za medsebojna razmerja TOZD pripravi kadrovske oddelek, podpiše pa direktor TOZD.

S prenosom obračuna se na

predlog TOZD Tovarne avtomobilov prenese na TOZD tudi razdeljevanje nagrad v času prakse. Učenec, ki je na praksi, dviga nagrado v tozd, ki ga štipendira, ne gleda na to, v kateri TOZD trenutno opravlja prakso. V času, ko je učenec v šoli, dviga nagrado v kadrovskem oddelku, kar bo omogočalo nadaljno neposredno zvezo med DO in učencem v času šole. Da bo taka delitev možna, bomo temu ustrezno oblikovali odločbe, ki so hkrati tudi izplačilne liste. Iz seznama učencev v odločbi bo razvidno: priimek in ime, letnik učenja in poklic, uspeh, oddelek, v katerem je učenec na praksi (za čas prakse) ali šola, višina nagrade.

Vse ostale prejemke obračuna in izplača učencu TOZD, v kateri učencu tak prejemek pripada; na podlagi referata, ki ga na predlog oddelka podpiše direktor tozd. Referat mora vsebovati predpisane podatke. Kopije teh referatov je potrebno dostaviti v kadrovske oddelke.

Način razdeljevanja nagrad v tozd si določijo tozd same. Z razdeljevanjem v tozd se prične v mesecu juliju.

Nagrade učencem se izplačujejo za tekoči mesec. Znesek nagrade jo obremenjen z 10,00 din kot prispevek za nezgodno zavarovanje. Informacije v zvezi s tehniko knjiženja in obračuna bodo računovodstva tozd dobila v računovodstvu DSSS.

Letos se je naš kolektiv predstavil s svojim programom tudi obiskovalcem sejma v Skopju. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali naše proizvode, predvsem R - 4 in prikolice.

IMV na sejamskem razstavnem prostoru

V prejšnjih številkih Kurirja nismo objavili novic in poročil s spomladanskih sejmov v Zagrebu, Novem Sadu in Skopju, zato vas želimo v tej številki na kratko seznaniti o našem sodelovanju na teh sejmih.

**IMV na
46. Mednarodnem
kmetijskem sejmu
v Novem Sadu**

od 11. 5. do 20. 5. 1979

Na 46. mednarodnem kmetijskem sejmu je sodelovala tudi naša delovna organizacija. Za-

stopala jo je prodajna enota iz Novega Sada. Predstavili smo se z avtomobilskim programom, s prikolicami in z gospodarskimi vozili. To leto je na tem sejmu sodelovalo okrog 1640 razstavljalcev iz 63 držav. Obisk sejma je bil dokaj visok, nad 950.000 obiskovalcev, od katerih se jih je veliko zanimalo za naš proizvodni program.

Posamezniki so v glavnem kazali zanimanje za avtomobilski program in prikolice, predstavniki iz družbenega sektorja

pa so pokazali veliko zanimanja za naš dopolnjeni program, R-30, R-18 in večje prikolice.

Poslovni pogovori so v glavnem potekali z našimi kupci, ki so že kompletirali svoj vozni

park z našimi vozili. Tako so bili ti pogovori tudi izmenjava izkušenj in dogovorov o nadaljnjem sodelovanju.

MIROSLAV TRBIČ
Prodajna enota Novi Sad

IMV na zagrebškem sejmu

Član ZIS Boris Šnuderl je 24. 4. odprl letošnji spomladanski sejem v Zagrebu, na katerem je sodelovalo več kot 2500 razstavljalcev in 25 držav, ki so tu razstavljali svoje proizvode.

IMV je bil kot običajno prisoten na svojem stalnem prostoru — pri vzhodnem vходу; predstavili smo svoj celoten proizvodni program, sodelovali pa smo tudi na nekaterih specialnih razstavah.

Na Sporteksu in Autoserveksi z minimalnim programom in panoji pošiljajo obiskovalce na glavni razstavi prostor. Hotel bi poudariti naše prvo sodelovanje na posebni razstavi letal in letalske opreme. Ta razstava je zaradi svojega značaja oddvojena iz zagrebškega velesejma in je imela lokacijo na pisti zagreb-

škega aerodroma Pleso. Tu smo predstavili specialen program vozila za letališke potrebe IMV — R4; sledi mu gasilsko, sanitetno in intervencijsko vozilo.

Vsekakor pa je največji pečat dajal razstavi naš izpopolnjeni program IMV R-14, R-18 in R-30. Saj je bil ravno tu, kjer so bila ta vozila razstavljena, obisk našega razstavnega prostora največji. Čeprav je bil zaradi omenjenega stanja naš drugi program (gospodarska vozila in kamp prikolice) na prvi pogled v drugem planu, je bili tu število obiskovalcev prav tako zadovoljivo. Rezultati, če govorimo o zaključju sejma, so zadovoljivi.

Predstavništvo IMV Zagreb
Žarko Rajski

Pa zapojmo!

Mislim, da vsi zaposleni v naši delovni organizaciji vedo za naš mešani pevski zbor, ki prizadevno deluje že osem mesecev. Toda zdi se nam potrebno, da vas podrobneje seznanimo z delom zbora, kako je sploh začel delovati, s kakšnimi težavami se srečujejo pevci, kakšni so njihovi načrti in želje v prihodnosti.

Pevci se srečujejo na vajah, ob večerih, v prostorih osnovne šole Grm, vodi pa jih tov. Slavko Ravch.

Želja in potreba po ustanovitvi pevskega zbora je bila v naši delovni organizaciji že stara. Želeli smo spodbuditi naše delovne ljudi, da bi se vključili v delovanje na kulturnem področju. Jedro in pobudnik tega naj bi bil prav pevski zbor, saj naši ljudje vedno radi zapojejo lepo pesem ali pa ji vsaj prisluhnejo. Prav zato je bila izvedena anketa, v kateri so se naši delavci izjasnili, kakšen zbor si želijo. Potem se je začelo. Sledilo je prvo srečanje med zborovodjo in pevci in seveda avdicija, preizkus pevske sposobnosti. Avdicija je bila stroga in prav to je povzročilo krizo, saj so se je mnogi ustrašili; trema in strah sta marsikoga ohladila. Vendar se je to, da je bila avdicija stroga, kmalu izkazalo za pravilno, saj je s tem zbor mnogo pridobil na kvaliteti. Pevci so stopili v akcijo in hodili od znanca do znanca in jih spraševali ter navduševali nad zborovskim petjem. Tovarišica Udovčeva in tov. Pavlin sta akcijo vodila, izdelala sta plakete in iskala nove pevce.

Skoraj vsi člani zbora prvič pojejo v zboru pod strokovnim vodstvom. Tovariš Ravch se na vso moč trudi, da bi naš zbor dosegel čimvišjo raven v svojem izvajanju. Sam hodi na seminar-

je v Celje in Maribor ter tam spoznava novosti, dobiva nove zamisli, ki jih vedno skuša posredovati in prenesti v naš zbor.

Ko je začel voditi naš pevski zbor, je moral v svoje delo vložiti veliko truda. Pevce je bilo potrebno naučiti pravilne tehnike petje, pravilnega dihanja, peti s prepono, treba se je bilo naučiti pravilno peti soglasnike in samoglasnike. Vse to je bilo potrebno uskladiti in združiti, saj je le tako pesem lahko lepo zapeta. Naš mešani pevski zbor ima okrog 30 članov; razdeljen je po glasovih, kajti zbor mora imeti dobre temelje, ki jih zastavljajo bas, tenor, alt in sopran. Od sestave zbora je odvisna njegova kvaliteta.

V tem sorazmerno kratkem, toda vsekakor plodnem času obstoja, so pevci naleteli že na nekoliko težav. Ponudili so jim, da se priljučijo novomeškemu pevskega zboru, toda na to niso pristli, saj pravijo in to je vsekakor tudi res, da tako velik kolektiv kot je IMV, mora imeti tudi svoj pevski zbor.

Prav je, da ob tej priložnosti povemo, da pevci obiskujejo vaje dokaj redno. V času, odkar deluje zbor, jim niti enkrat vaje ni odpadla, pa čeprav se vozijo na vaje iz Metlike, Trebnjega, Kostanjevice, Rake, Brusnic in Stopič. Tako lahko na tem primeru vidimo, da oddaljenost

naših delavcev iz Novega mesta ni vselej vzrok njihove pasivnosti tako v družbenopolitičnem in kulturnem udejstvovanju. Pomembno je ljudi zainteresirati in jih vključiti v tiste oblike udejstvovanja, ki so za njih najbolj zanimive in privlačne. In pevski zbor se je že pokazal kot eno izmed takšnih udejstvanj.

Požrtvovalnost in zavest naših pevcev sta ogromni – zakonca Nežika in Franc Lukšič to potrjujeta. Oba pojeta pri zboru; Nežika prihaja na delo ob 12. uri, da gre zvečer lahko na pevsko vajo. Prav gotovo bi bilo potrebno veliko več razumevanja do delovanja naših delavcev v zboru.

Pevci se že sedaj pripravljajo za nastop, ki jih čaka na občinski reviji pevskega zbora v Novem mestu, kjer se želijo predstaviti kot kvaliteten zbor. Sami, s pomočjo zborovodje, so že izbrali program, s katerim se bodo predstavili: Kraška jesen, Bilečanka in Polka je ukazana.

Pred pričetkom dopustov so pevci želeli zaključiti svojo prvo sezono s kratkim koncertom. Nastop so pripravili skupaj s člani ansambla Tineta Košmrlja. Prva postaja na njihovi poti je bil sevnjski grad, ki so si ga vsi z zanimanjem ogledali.

V Impolci, v domu ostarelih in prizadetih oseb, jih je prijazno sprejelo vodstvo doma, ki jim je tudi omogočilo nastop. Po končanem programu so bili nagajani s prisrčnim aplavzom in dobili so tudi spominsko darilo. Po kosilu v Sentiurju so se pevci odpeljali v Podčetrtek in si ogledali tankajšnje osnovno šolo, ki jih je s svojo uredit-

vijo in s prijaznim sprejemom ravnatelj šole vse navdušila. Izlet tu še ni bil končan; čakal jih je še en nastop v hotelu Atomske Toplice. Tu so se naši pevci predstavili številnemu občinstvu z naslednjimi pesmimi: Hej birgade, Pesem o svobodi, Pesem XIV. divizije, Bolen mi leži, Naša nova zastava, Zdravica, Vsi so prihajali, Meglica, Kolo in Sem se rajtov ženiti. Odmore med posameznimi pesmimi je zapolnil ansambel Tineta Košmrlja z Venčkom slovenskih narodnih, Proti Novemu mestu, Žalostna ptička, Vsak dan skrivaj oziram se, polke in valčki pa so sledili ob koncu za ples. Vodja in dirigent zbora ter pevci so z nastopom zadovoljni in pravijo, da je za začetek bil to zelo uspešen koncert. Občinstvo jih je ob koncu navdušeno nagradilo z aplavzem.

Ob koncu naj v imenu pevcev izrečemo zahvalo tov. Ravchu za njegovo prizadevno in požrtvovalno delo z zborom in pa osnovni šoli Grm, ki omogoča našim pevcem sestajanje. Pevci pa hkrati vabijo tudi vse ostale naše delavce, ki jim lepa pesem pomeni razvedrilo in zadovoljstvo, da se jim pridružijo v zboru!

Preostane nam le še to, da zaželimo pevcem in njihovu zborovodji še veliko uspehov in da bi kljub vsem težavam in tegobam, ki jih čakajo na tej „pionirski“ poti, ostali skupaj in še naprej tako lepo prepevali in s tem razveseljevali naše delovne ljudi, ki si gotovo želijo naš zbor večkrat slišati!

J. Š.

IMV: NA 11. MESTU V SLOVENIJI

Gospodarski vestnik je 28. junija objavil pregled 200 največjih delovnih organizacij v SR Sloveniji v letu 1978, pri čemer je upošteval podatke SDK o dohodku, o številu zaposlenih, o uporabljenih poslovnih sredstvih in o celotnem prihodku. Po teh znanih kazalcih poslovnega uspeha, ki jih določa tudi zakon o združenem delu, je osrednja gospodarska revija Slovenije uvrstila našo delovno organizacijo na 11. mesto med „dvesto največjimi“ v Sloveniji.

Pred domom v Impolci blizu Sevnice so naši pevci prijetno razveselili oskrbovance v domu počitka, na sliki pa jih vidite pred impoljskim domom, nekdanjo graščino.

Halo, centrala! Prosim teleks!

Kolikokrat vrtimo številčni-
co telefonskega aparata in ne-
strpno čakamo signala. Signal
je. „Le kdaj bo dvignila slušal-
ko?“ si mislimo. Mudi se nam,
telefon pa zvoní, zvoní, a nihče
se ne oglasi. In tedaj se nam po
glavi motajo čudne kletvice,
opazke in ko „končno“ le dobi-
mo centralo, številni med nami
na vso moč odprejo „ventil“ in
izbruhnejo najsočnejše izraze iz
svojega pestrega besednega za-
klada. Ni jim važno, da jih na
drugem koncu žice poslušajo tele-
fonistka; kaj jih briga, saj je
tako ne vidijo, morda je niti ne
poznajo. . .

Prav zato in še zaradi mnogih
drugih vzrokov smo se odločili
v „Kurirju“ predstaviti delavke,
ki delajo na dokaj občutljivih
delovnih mestih — na teleprin-
terju in v telefonski centrali.
Ste se že kdaj vprašali, kdo so
ta dekleta in žene, ki delajo
tam, kakšno je njihovo delo?

V prostorih, kjer sta našla
svojo lokacijo teleprinter in
telefonska centrala, je neznošen
ropot: teleprinter ropota, kot
za stavo zvoní telefon. Deklet,
ki me sprašujejo kaj želim,
sploh ne slišim. Stojim pred
vrati telefonske centrale, na ka-
terih jasno piše, da vstop ni
dovoljen, toda dekleta so mi
povedala, da bi bilo popolnoma
vseeno, če tega napisa ne bi
bilo, kajti tako ali tako ga nihče
ne upošteva. Mnogi prihajajo v
centralo, da bi od tu telefonira-
li, poslali sporočilo po teleprin-
terju in tako povzročajo nema-
lokdanj grozno gnečo v že tako
neznošno pretesnem prostoru.

Za pultom telefonske centra-
le me prijazno in z nasmehom
pozdravlja Marija Brzin, ki ima
najdaljšo delovno dobo na tem
delovnem mestu, pri drugem
telefonu pa stoji in poskuša
dobiti vezo Stanka Kerin. Takoj
mi postane jasno, da bo po-
govor potekal v etapah, saj
lučke na pultu pred Marijo ne-
pretrgoma utripajo, ona pa pri-
tiska zdaj na ta, zdaj na oni
gumb. Vprašam ju, kakšno je
njuno delo, o težavah pri njem,
o željah? Spogledata se in obe
povesta, da je največji „pro-
blem“ in največja želja nova
telefonska centrala; sedanja je
premajhna in premočno obre-
menjena in zato stalno v okvari.

„Naša delovna organizacija se
stalno razvija in širi; vsi smo
nad tem ponosni. Toda naša
centrala in telefonska napeljava
sta ostali stari in sta dotrajali.

Dnevno odpraviva čez 400
notranjih pogovorov, krajevnih
in mednarodnih, zunanjih pa je
še več, med 600 — 700 in
zaradi take obremenitve se cen-
trala velikokrat pokvari. Po-
pravljajo jo PTT mehaniki, ki
včasih na naš klic pridejo takoj,
zgodi pa se, da jih čakamo tudi
po več dni. Nujno potrebna je
razširitev linij za sprejem in
odhod. Zdaj imamo le 10 linij.

Prav tako bi bilo dobro uvesti
več direktnih zunanjih telefo-
nov, saj bi s tem razbremenili
centralo. Pri najinem delu naju
zelo moti teleprinter, ki ves čas
neusmiljeno ropota in tako
mnogokrat niti ne slišiva dobro
tistega na drugi strani žice.

Jožica Lužar dela na teleprinterju že 7 let, Milena Semenič pa je tu
zaposlena 5 let. Obe imata skupno željo: da bi teleprinter in
telefonska centrala dobila nove, večje prostore.

Ljudje, ki telefonirajo so uvi-
devni; veliko, mnogo preveč pa
je nesramnih, ki ne izbirajo
besed. Me se trudimo, da bi
vsem ustregle, toda s takšno
centralo se to ne da. Tudi mali-
ca je pri nas problem; čas, ko
naj bi imele malico, je ob 9.30,
toda prave malice sploh nima-
mo, saj je prav takrat največ
klicev. To se dogaja tudi pred
14. uro; tedaj bi vsi želeli priti
na vrsto. Ob tej priložnosti pro-
simo vse, da ne prihajajo v
telefonsko centralo, naj pogo-
vore naročajo po telefonu.“

Kako pa je na teleprinterju,
kdo dela tam?

Jožica Lužar dela na tem
delovnem mestu že 7 let, Mile-
na Semenič pa je tu zaposlena 5
let.

„Najhuje je to, ker je naša
delovna ekipa okrnjena, saj sta
dve sodelavki na porodniškem
dopustu, ena pa na bolniški,
tako sva za vse delo ostali dve.
Dela pa je vedno več, saj pošlje-
va na dan preko 200 telegramov,
toliko pa jih tudi sprejme-
mo. Problem je prostor, kot sta
povedali že kolegici iz centrale,
ki je premajhen. V njem sta dva
stroja, ki močno ropotata.

Ljudje, ki pošiljajo telegrame so
nestrpni in sitni, vse hočejo
poslati pod urgent. Radi bi po-
vedali, da z oceno delovnega
mesta in z osebnimi dohodki
nismo zadovoljne, kajti naše de-
lovno mesto je zelo odgovorno
in zahteva popolno zbranost in
natančnost. Delamo tudi po 16
ur; pri delu nam trpijo oči,
kaže, da je tudi glavobol naša
poklicna bolezen.“

Kot vidimo, je delo v telefon-
ski centrali in na teleprinterju
dokaj zahtevno in mnogokrat
nehvaležno. Razen tega, da ima-
jo dekleta ogromno dela, doživ-
ljajo iz dneva v dan neprijetno-
sti, ki jih povzročamo mi, ki
telefoniramo ali pošiljamo
telekse. Kaj bi bilo res tako
težko namesto kletvice, ki se
nam mota po glavi, ker pač
nismo takoj dobili „svoje števil-
ke“, prijazno pozdraviti ali pa
vsaj nič ne reči, saj bi s tem
prihranili dekletom in ženam v
centrali in teleprinterju marsi-
katero slabo razpoloženje.

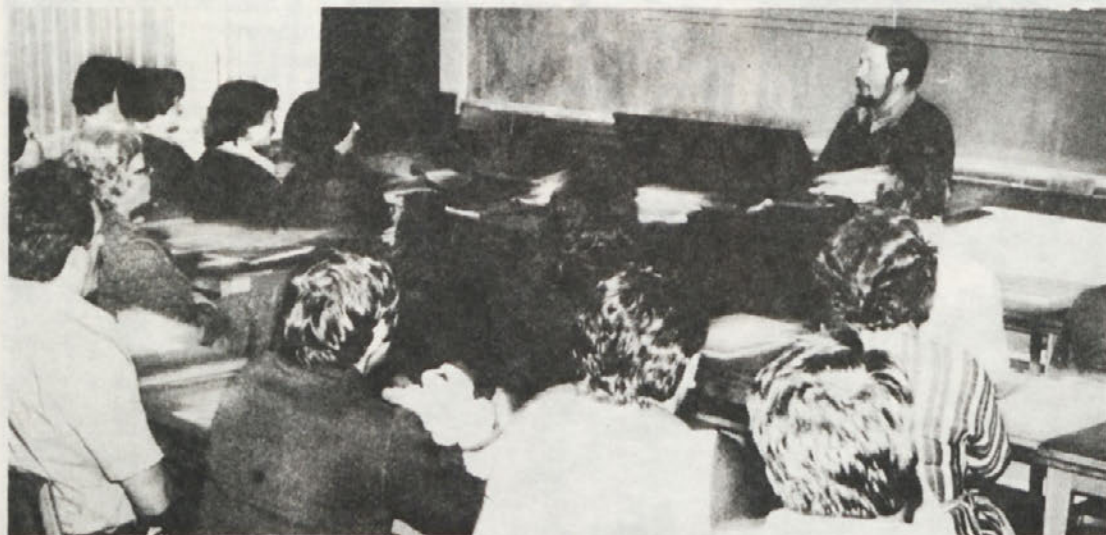
JASNA ŠINKOVEC

ŠKODLJIVO KAJENJE

V ZDA so pred kratkim iz-
delali že drugo poročilo po letu
1964 o škodljivosti kajenja. To
poročilo potrjuje in še podkre-
pljuje ugotovitve prvih raziskav.
Z dramatično jasnostjo dokazu-
jejo številke, da je kajenje še
bolj škodljivo, kot so mislili leta
1964. Poročilo govori tudi o
veliki škodljivosti kajenja za ne-
kadilce, ki so izpostavljeni to-
bačnemu dimu.

Po letu 1964 je število kadil-
cev padlo za četrtnino, medtem
ko so se ženske le v majhnem
številu odpovedale kajenju. Po-
ročilo navaja, da je po letu
1958 kar petkrat več pljučnega
raka med ženskami!

Kajenje je še posebej škodlji-
vo v določenih poklicih, n. pr.
pri delih z gumo, s tekstilom in
v kemični industriji.

Ob večerih se naši pevci srečujejo na vajah v gmski osnovni šoli; vsi prihajajo na vaje redno. Njihov
zborovodja Slavko Ravč jih spodbuja in uči lepega zborovskega petja.

Pet priznanj civilne zaščite

Po ustavnih in zakonskih določilih je civilna zaščita v SFRJ sestavni del sistema SLO. Predstavlja enega poglavitnih dejavnikov pripravljenosti in sposobnosti družbene skupnosti v celoti za uspešno upiranje morebitni agresiji ter odpornosti za razne vrste vojnega delovanja. CZ je oblika organiziranja, pripravljanja in udeležbe občanov in vseh subjektivnih sil pri zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin pred vojmi in nevarnostmi, posledicami naravnih nesreč in drugih nesreč večjega obsega. Iz tega sledijo raznovrstne, številne in obsežne naloge CZ, med katerimi so najpomembnejše:

- organiziranje, pripravljanje in usposabljanje prebivalstva, posebno pa organov in enot CZ za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin v izrednih situacijah;

- organiziranje in pripravljanje ukrepov CZ v vseh sredinah, predvsem v mestnih središčih, KS in gospodarskih organizacijah;

- neposredno aktiviranje ukrepov in sil CZ v primeru vojne in drugih nevarnosti ter izvajanje akcij zaščite in reševanja v času, ko traja nevarnost;
- oskrba prizadetih in ogroženih, odstranjevanje in preprečevanje širjenja posledic, ki so jih povzročila bojna in druga dejstva.

Vse te naloge bi lahko še delili na naloge, ki jih moramo opraviti v miru, da bomo pripravljeni in usposobljeni za primer, da bi bilo potrebno izvajati naloge tudi v vojni.

Poglavito je, da v te priprave, kakor tudi v nadaljnje organizirane akcije, vključimo čim širše množice občanov, delovnih ljudi in materialno tehnična sredstva.

V naši DO smo na področju CZ že veliko naredili. Z vsestranskim prizadevanjem oddelka za LO in DS in vseh članov štaba in komandirjev (specialnih) posebnih enot smo organizirali in usposobili enote CZ, da jih lahko v največji meri vključimo v vsakem nadaljnjem stanju.

Organiziranost posebnih enot, ki smo jih ustanovili v naši DO, več ali manj vsi dobro poznamo. Organizirane so tako, da delujejo kot ožile v vsej DO, da se njihove kapilare čutijo v vsakem oddelku, saj lahko le tako pride njihovo delovanje najbolj do izraza.

V prvi vrsti bi tu zagotovo lahko omenili enoto prve medicinske pomoči, ki je po organiziranosti, pripravljenosti, usposobljenosti in ne na koncu tudi opremljenosti najboljša enota.

Tudi v naslednjem obdobju bomo posvetili enoti prve medicinske pomoči, kakor tudi gasilski enoti največ pozornosti. Ti dve enoti moramo v popolnosti opremiti in usposobiti, da bosta lahko v vsakem trenutku pripravljeni ob morebitni nesreči v DO.

Dobra opremljenost in pripravljenost enot je pogoj za uspešno zaščito in reševanje v vsaki nesreči, zraven pa lahko tudi preventivno vplivajo v sredinah, kjer delajo in živijo. Pri tem moramo tudi poudariti povezavo s službo varstva pri delu, s katero imamo precej skupnih točk in z njo uspešno sodelujemo.

Ostale enote CZ se prav tako uspešno vključujejo. Tudi te enote moramo v prihodnje opremiti tako, da bomo lahko zagotovili uspešno opravljanje vaj.

Strokovno usposabljanje enot smo v zimskem času

uspešno opravili. Ugotavlja, da je strokovno znanje, podkrepjeno s praktičnimi izkušnjami, najboljši porok za uspešno vključevanje in izvrševanje zastavljenih nalog.

Znano nam je, da so letošnje akcije organov in enot CZ tesno povezane z akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“. S pripravi na to vajo smo začeli že v začetku leta.

Prvi del, to je strokovno usposabljanje enot, smo uspešno zaključili v februarju in marcu. Vnaprej se bodo odvijale naloge tako, kot smo jih opredelili in sprejeli v programu.

Z željo, da se priprave in delo enot CZ čim bolj vključi in organizira po enakem načelu kot je organizirana naša DO, bomo v letošnjem letu reorganizirali enote CZ v skladu z organizacijo služb in TOZD v IMV.

Žal pa zapažamo, da nam povezovanje z organi in enotami CZ v KS še ni zaživel. Verjetno bo potrebno za to obojestransko prizadevanje. Upamo, da bo to speljano še v letošnjem letu, pred zaključkom vaje „Nič nas ne sme presenetiti“, da bomo lahko speljali tudi ta del programa, kjer predvidevamo izpeljavo skupne vaje.

Ob dnevu CZ je bila 20. 6. 1979 slavnostna seja štaba CZ in vabljenih tovarišic in tovarišev v naši DO. Na seji so podelili priznanja zaslužnim tovarišicam in tovarišem.

Predlogi o dodelitvi priznanj CZ naslednjim tovarišicam in tovarišem iz naše DO so bili:

1. Klemenčič Anica, delavka TOZD Tovarna prikolic. Je končala 80 urni tečaj prve medicinske pomoči in opravlja dolžnost vodje trojke. V času

del v tovarni nudi prvo pomoč delavcem, ki so se ranili pri delu, poleg svoje zadolžitve. Tako je do danes nudila pomoč 91 delavcem, kar redno evidentira v posebnem zvezku. Je vestna in prizadevna delavka.

2. Učman Slavka, delavka v TOZD Tovarna avtomobilov. Je vodja ekipe prve medicinske pomoči. Končala je 80 urni tečaj prve medicinske pomoči ter nudi pomoč delavcem, ki so se ranili pri delu. V njeni prizadevnosti in delu na področju CZ je bil objavljen članek in slika v našem tovarniškem glasilu „Kurir“. Je vestna in odgovorna delavka.

3. Kociper Jože, delavec v TOZD Tovarna avtomobilov. Je komandir 1. voda gasilske čete CZ. Na pripravah in vaji, ki smo jo organizirali v preteklem letu (gašenje požara v TA), se je izkazal kot dober, odgovoren in prizadeven organizator. To dolžnost že dalj časa uspešno in odgovorno opravlja.

4. Kotnik Vlado, dipl. ing., je član štaba za CZ za zaklanjanje in maskiranje. Veliko se je angažiral pri izdelavi plana zaklanjanja in maskiranja. Trenutno dela na tem, da se zgradi zaklonilnik, ki bi ga uporabljali pri izvajanju pouka in tako preizkusi realnost izdelanega načrta zaklanjanja.

5. Bahč Vlado, načelnik štaba CZ. Dolžnost zelo vestno in dobro opravlja. Na vajah CZ je pokazal primerno zavzetost, samoiniciativnost in želje, da se problem reši v skladu s trenutnimi možnostmi. Zaradi pogostne odstotnosti poveljnika CZ je uspešno vodil seje. Izkazal se je v pripravah in izvajanju vaje „Zmaga 78/79“.

O programu aktivnosti in predlogu za dodelitev priznanj CZ je razpravljal štab CZ na svoji seji in vse potrdil.

DAN CIVILNE ZAŠČITE V BREŽICAH

Tradicionalnega tekmovanja gasilskih enot in enot prve pomoči, ki je bilo v nedeljo, 10. 6. 1979 na stadionu v Brežicah, sta se udeležili tudi ekipe IMV, TOZD TAP Brežice. Glede na kratkotrajne priprave sta obe enoti prikazali zavidljivo spretnost in znanje ter sta častno zastopali svoje delovno organizacijo. Omeniti velja, da sta se ekipe tekmovanja udeležili prvič.

S. E.

S slavnostne seje štaba civilne zaščite v naši delovni organizaciji, na kateri so podelili priznanja najzaslužnejšim pripadnikom CZ.

V prejšnjem mesecu so iz Francije po železnici prispela v Novo mesto vozila R — 14, 18 in 30. Mnogi srečni kupci so težko čakali dan, ko so dobili v roke ključe in preizkusili svojega jeklenega konjička.

Nov zdravstveni dom že do občinskega praznika?

Za bralce glasil delovnih organizacij v novomeški občini smo pred dnevi povprašali na Zdravstvenem centru, ali so resnične govorice, da bo novi zdravstveni dom v sklopu bolnišničnega kompleksa v Kandiji res že odprt za letošnji 29. oktober, praznik občine Novo mesto.

„Vse kaže, da gradnja novega zdravstvenega doma poteka po planu in pogodbi, zaradi česar upamo, da bo novi dom resnično odprt že za občinski praznik,“ nam je odgovoril glavni direktor ZC Jakob Berič. Iz 6. številke „PIONIRJA“, glasila SGP Pionir v Novem mestu, ki je izšla 9. junija, po povzemamo nekaj podatkov iz članka „Zdravstveni dom Novo mesto, ponos občanov in graditeljev“. Napisal ga je Milan Oražem, dipl. gradbeni inženir, ki med drugim navaja, da je projektan-

tu Gorazdu Cibicu, dipl. ing. arh. s sodelavci uspelo s tlorisno zasnovo objekta v obliki krakov vetmice prilagoditi in obvladati dom, ki je zasnovan v treh smostojnih enotah, povezuje pa jih četrta — komunikacijski trakt z dvigali in stopnišči.

V trinadstropnih objektih je pod razčlenjenimi terasami amiranobetonskega skeleta približno 8.000 kvadratnih metrov uporabnih površin. V novem zdravstvenem domu bo nadstropje splošne medicine z dežurno službo, s kompleti ordinacij splošne medicine, z ordinacijo za borbe in starostnike ter s psihologom. „Laboratorijsko nadstropje“ bo imelo diagnostične in biokemične laboratorije, posebej pa je določeno nadstropje za splošno zobozdravstvo s 5 ordinacijami, rentgenom in malo čeljustno kirurgijo, šolskim zobozdravstvom s 4 ordinacijami, ortodontom in triažno ordinacijo. Zobni tehniki so namenili etažo

s 4 kompleti ordinacij, zobotehničnim laboratorijem, spec. laboratorijem itd. Dovolj prostora bo tudi za pljučne bolezni s prostori za množična alergološka testiranja, 2 kompleta ordinacij, s prostorom za EKG, rentgen in fluorograf. V nadstropju za ginekologijo bodo 3 kompleti ginekoloških ordinacij, citolaboratorij in ordinacija za posege. Predviden je prostor za fizioterapijo, posebno nadstropje za medicino dela s 4 ordinacijami, etaža za dermatovenerološki dispanzer, prostori za patronažno službo itd.

Zdravstveni center bo pridobil nadstropje, kjer bo poleg drugega tudi IBM računalniški komplet. Naj omenimo še prostore za razne pisarne, pa podzemni vezni hodnik od nove kuhinje, kot seveda tudi veliko število spremljajočih prostorov, čakalnic, sanitarij in garderob.

O novem domu, ki pomeni poleg urejenih oddelkov pokrajinske splošne bolnišnice v No-

21. julija na Gorjancih

Četrto srečanje delavcev iz vseh TOZD Industrije motornih vozil

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda organiziramo na Gorjancih pri Miklavžu četrto tradicionalno srečanje delavcev iz vseh TOZD. Želimo, da se ga udeleži čimvečje število naših delavcev in članov njihovih družin, da se bolje medsebojno seznanimo, zblížamo, razvedrimo in pomerimo v nekaterih športno-šaljivih disciplinah.

Srečanje bo 21. julija 1979 z naslednjim programom:

do 10.30: prevoz z avtobusi in lastnimi vozili z izhodiščnih postaj na mesto srečanja;

10.30 — 11.30: kratak pozdravni govor in kulturno-zabavni program;

13.00 — 15.00: športno-šaljivo tekmovanje v disciplinah: streljanje z zračno puško, vlečenje vrvi in še treh drugih šaljivih disciplin.

Ostali čas bo igral plesni ansambel.

Člani kolektiva bodo dobili posebne bone, na podlagi katerih bodo postreženi z določeno količino hrane in pijače brezplačno.

Da bi vse priprave potekale nemoteno in bile pravočasno končane prosimo, da upoštevate navodila, ki bodo sledila.

vem mestu eno največjih pridobitev na področju zdravstva v občini in pokrajini, bomo pred otvoritvijo še poročali. N.S.

Končno so se tudi naša dekleta opogumila in začela trenirati. Vodi jih požrtvovalni Ignac Turk, ki jih bo naučil abecede rokometu. Pridobile bodo kondicijo in kmalu jih bomo videli na prvih tekmah. Dekletom in njihovem trenerju želimo veliko uspeha!

IMV — KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto — Izhaja vsak mesec v 6200 izvodih — Ureja uredniški odbor — Glavni urednik: Andrej Dular — Odgovorni urednik: Alfonz Brzič — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 — Grafična priprava: ČZP DOLENJSKI LIST, Novo mesto — Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto